

БАРЧА РЕЖА ВА ҲАРАКАТЛАРИМИЗДАН МАҚСАД – ОДАМЛАРНИ РОЗИ ҚИЛИШ

Президент Шавкат Мирзиёев ҳудудлардаги ўзгаришлар, аҳоли ҳаёти билан яқиндан танишиш, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш истиқболларини белгилаш мақсадида 15-16 апрель кунлари Самарқанд вилоятида бўлди.

Ташрифнинг биринчи куни давлатимиз раҳбари ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳоли учун муносаб турмуш шароити яратиш юзасидан саноат, туризм,

кишлоп хўжалиги, хизмат кўрсатиш ва бошқа соҳаларда амалга оширилётган ишлар, жорий йил ва келгуси йилларга мўлжалланган лойиҳалар билан танишиди. Шунингдек,

муқаддас қадамжолар зиёрати, тадбиркорлар, нуронийлар ва ёшлар билан учрашувлар хам дастлабки куннинг муҳим воқеалари бўлди.

16 апрель куни Шавкат Мирзиёев иштирокида вилоят фаоллари йигилиши бўлғиб ўтди. Унда вазирлик ва идоралар, уларнинг худудий бошқарма ва бўлимлари бошликлари, вилоят, туман, шаҳар секторлар раҳбарлари, маҳаллий кенгашлар депутатлари, тадбиркорлар, нуронийлар ва ёшлар катнашди.

Давлатимиз раҳбари мамлакатимизнинг барча ҳудудларидаги ўзгаришларни Саварканд вилоятида катта ўзгаришлар бўлаётгани, одамларнинг дунёкариши ўсиб, фаоллиги ошаётганини таъкидлади.

— Бугунги давр, шиддаткор замон жонажон Ватанимиз тараққиётни, бунёдкор ва тантли халқимиз фаровонлигини ошириш учун олдимизга муҳим вазифаларни кўйимда. Ва бу ҳар биримиздан, айнисса, ижро ҳокимиётини органлари раҳбарларидан юксак масъулият, фидоийлик талаб қўйимда. Шу нуткаи назардан, бугун Самарқанд вилоятида ҳам кўп ўзгаришлар, янгилашишлар бўлаётганини кўраяпмиз. Кўплаб янги лойиҳалар ҳаётга татбик этилимодда, шаҳар ва қишлоқлар киёфаси ўзгармоқда. Лекин энг асоси, одамларнинг дунёкариши, ҳаётга муносабати ўзгариши керак. Ҷаҳонки халқимизнинг дунёкариши ўзгариб, бугунги ислоҳотларга ишончи ва хайриҳохлиги ошса, давлатдан, раҳбарлардан рози бўлса, фаолитимизга берилган баҳо, олиб бораётган сайдъ-ҳаракатларимиз натижаси шу бўлади, — деди давлатимиз раҳбари.

Президентимиз ҳар доим Самарқандни сўниши, вилоятида ортирган таърибаси иш фаролиятида кўп келишини таъкидлади. Лекин ўша пайтларда ижро ҳокимиётининг имконияти хозиргидек бўлмаганини кайд этиб, мавжуд имконият ва салоҳиятдан самарали фойдаланиши зарурлигига эътибор каради.

— Ҳозир замон ўзарди, одамлар энди кечагидай яшашга мажбур эмас. Энг катта масала — жойлардаги ижро ҳокимиётини раҳбарлари бунгунги ҳаёт, ҳаракат, шиддатта мос ишлаши керак. 2020 йил оғир йил бўлди, манмана деган давлатлар иктисадиётни синонаварни кўтаролмади. Бу йил кечагига нисбатан интилишимиз ўзгариб, эртанги кун манфаати нуткаи назаридан, ҳаракат тўйгуси пайдо бўлса, олдимизга кўйган режаларимизни бажара оламиш. Агар бизга кимдир қилиб беради, деган тушунча

бўлса, бундай ҳоҳиш билан ҳеч қачон натижага эришолмаймиз, — деди Шавкат Мирзиёев.

Давлатимиз раҳбари Ватанимиз мустақиллигининг 30 йиллиги нишонланадиган жорий йилда Самарқанд вилоятида юқори натижаларга эришиш учун ҳозирдан маррани баланд олиб, аник белгилаш лозимлигини таъкидлади. Шу жиҳатдан вилоятни комплекс ривоҷлантириш, аҳоли ҳаётини яхшилаш бўйича энг муҳим ўйналиш ва вазифалар, саноат, транспорт логистики, туризм ва бошқа соҳалардаги «ўшиш нуткалари» белгилаб олинди.

Жумладан, ҳар бир маҳалладаги муаммо ва имкониятларни таъкидӣ ўрганиш, аҳолини тадбиркорликка ва ўзини ўзи банд қилишга жалоб этиш орқали камбагаликни кискартириш, 2021-2022 йилларда саноат, хизмат кўрсатишни кишилек хўжалигига соҳасида истиқболлий лойиҳаларни амалга ошириш, ўй-жой курилиши, ободонлаштириш, коммунал ва транспорт хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан вазифалар белгиланди.

2021-2022 йилларда Самарқанд вилоятида саноат, хизмат кўрсатиш ва кишилек хўжалиги соҳаларида киймат 30 триллион 415 миллиард сўмлик 1 минг 279 та инвестиция лойиҳаси режалаштирилган таъкидланди. Хусусан, 12 триллион сўмлик 1 минг 184 та ҳудуд, 18 триллион сўмдан зиёд 95 та тармок лойиҳалари амалга оширилади. 1,8 миллиард доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ўзлаштирилади ва 26 мингтади оимий иш ўрни ташкил этилади.

Хусусан, энергетика соҳасида 974 миллион долларлар 8 та йирик лойиҳа амалга оширилаб, йиллига 6 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариш йўлидаги кўйилади. Натижада 1,8 миллиард куб метр табиий газ тежалади. Шунингдек, Франциянинг «Тотал Эрэн» компаниясининг 100 миллион доллар сармояси хисобига шу йил декабрда Нуробод туманида куввати 100 мегаватт бўлган қўёш фотоэлектр стансияси ишга туширилади.

Президент Ургут туманини тўлиқ эркин иктисадий зонага айлантириш, вилоятнинг барча ҳудудларда ишбуни иктисадий зонанинг филиалларини ташкил этиш бўйича кўрсатма берди. Шунингдек, «Ургут» эркин иктисадий зонаси негизида холдинг компания тузилади.

Давоми 2-бетда

ЁШЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙИЛИДА ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР СИЁСАТИНИНГ ХАЛҚАРО ЭЪТИРОФИ

**Акмал САЙДОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчиллик палатаси Спикерининг биринчи ўринбосари**

Бугун дунёда ёш авлод мисли кўрилмаган даражада кўпчиликни — 2 миллиарддан зиёдни ташкил қўйимда. Бу инсоният тарихида ўзлар сонининг энг юқори кўрасатчиидир. Жаҳондаги ўшларнинг қарий 90 физи ривожланётган мамлакатларда истиқомат қилиди ва улар аҳолининг саломатлики кисмини ташкил этади.

Ёшлар — инновациялар, фойдалилар, яхши манбаҳо. Бугунги кунда ёшлар фаоллиги ҳар қаёнингдан ҳам мухим, зеро, улар жамият

тараққиётини ҳаракатлантирувчи асосий кучиди. Шу бўис, айнан ёш авлод зиммасига ёрқин келажак барпо этиши вазифаси ишониб топширилган.

ПРЕЗИДЕНТ ТАШРИФИДАН СҮНГ

МУҲАДДИСЛАР ПЕШВОСИГА ЮСАҚ ЭҲТИРОМ

**Шовосил ЗИЁДОВ,
Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги
Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот
маркази директори**

Юртимиздан дунё илм-фани ва маданияти ривожига катта хисса кўшиган минглаб алломалар етишиб чиқсан. Минбаларга таънадиган бўлсан, биргина ҳадис имли бўйича чунингда зиёд олимпинганномини санаб ўтиш мумкин. Дунё ҳадис имли устозлари санаалган Имом Бухорий, Имом Термизий, Имом Доримий, Абдулхамид Кеший, Ибн Хибон каби муҳаддисларнинг буюю хизматларни туфайли юртимиз «Улуг муҳаддислар юрти» деб эътироф этилиб, уларнинг ноёб асрларига тархиҳнинг барча давларидаги кенг ўрганилган. Буок алломаларимизнинг бизгача етиб келган асрлари хозирги

Давоми 3-бетда

ҚИЁСИЙ РАҚАМЛАР

Ўзбекистонда фойдаланишга топширилган шифохоналардаги ўринлар сони

Йил	Роҳ
2000	670
2010	2520
2020	4132

Манба: Давлат статистика кўмитаси

ХОРИЖ МАТБОУТИ ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

“The Holland Times”: Ўзбекистон ЕИ Умумлаштирилган имтиёзлар тизимининг бенефициар мамлакати мақомини олди

Ўзбекистон Европа Иттифоқи Умумлаштирилган имтиёзлар тизими плюснинг (“GSP+”) бенефициар мамлакати мақомини олгани хориж матбутода ҳам кенг ёритилмоқда.

Жумладан, “The Holland Times” сайтида бундай хабар эълон қилинди:

“GSP+” дастурiga кўшилиш талабор мамлакатдаги инсон хуқуқлари, меҳнат муносабатлари, атроф-муҳитни муҳофаза килиши ва самарали бошқарув каби тизимлар обдон ўрганилган, ЕИ комиссияси мониторинг турлих хуносасига кўра маҳсулотни олди.

Ўзбекистон томони “GSP+” бенефициар мамлакати мақомини олиши 2020 йил бошидан ҳаракатни бошлаган ўзди. Ички тасдиқлаш жараёни тутагандан сўнг, 2020 йил 9 июни куни Ўзбекистон Европа комиссиясига аъзолик учун талабнома юборди.

Айни кунларда Ўзбекистон учун 3000 турдаги

маҳсулотни божхона тўловларисиз, 3200 турдаги маҳсулотни эса имтиёзли ставкалар билан ЕИ мамлакатларига экспорт килиш имконини яратган “GSP+” тизими амалда. Қолаверса, “GSP+” доимий равишда божксиз кириш учун маҳсулотлар турини кенгайтириш тарафдори.

Ўзбекистонлик ишлаб чиқарувчилар ва экспортчиликар ўз маҳсулотларини Европа бозорига сотишда бир томонлами тариф имтиёзларидан фойдаланиши мумкин. Шу билан ЕИ мамлакатларига божксиз киришни мумкин бўлган товарлар сони 6200 тага кўпайди. Бу биргина тўкимачилик саноатида маҳсулотлар экспортини Йилга қарий 300 миллион долларлар ошириш имконини беради, дейилади мақолада.

ПРЕЗИДЕНТ ТАШРИФИДАН СҮНГ МУҲАДДИСЛАР ПЕШВОСИГА ЮКСАК ЭҲТИРОМ

Бошланниши 1-бетда

Ҳадис илми ривожида, аввало. Имом Бухорий ҳазратларининг хизмати бекиёс. Шу боис, аллома ҳаёти ва илмий-маънавий месорини кенг тадқик этиш юзасидан нафакат юртимиз, балки бутун мусулмон оламида кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда. Ҳусусан, давлатимиз раҳбари ташаббуси билан иккى йил муқаддам ташкил этилган Имом Бухорий ҳалқаро илмий-тадқиқот маркази буғунги кунда нафақат мұхаддислар сұлтогын, балки Моварооннарх ҳудудидан етишиб чиққан күлпаб бөшқа аллома ва мутафаккирларнинг илмий-меросини түрлап шаҳарда тақдимоти үтказилип.

Давлатимиз раҳбари 2019 йили Самарқанд вилоятига ташрифи өғифа Имом Бухорий ёдгорлик мажмусини кенгайтириши зарурлитети таъкидлаб. "Бу жой Имом Бухорий бобомизнинг илми ва ислом оламидағы мақомига

ТАРАҚКИЁТ МЕЗОНЛАРИ

ЭКСПОРТБОЛ МАҲСУЛОТЛАР МАСКАНИ

Иродда ТОШМАТОВА,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

Самарқанд замини бутун нафақат ноёб обидалари, балки сўнгтий йилларда ортиб бораётган иқтисодий имкониятлари билан ҳам хорликлар эътиборин тортаётгани рост. Айниқса, ҳудудларда иш олиб бораётган эркин иқтисодий зоналар ишбайлармон ва инвесторлар учун қулақ шароит яратиш баробарида, тарихий діёрнинг минг йиллик анъаналари асосида ишлаб чиқарилаёттган маҳсулотларнинг дунё бозорларига кириб боришига йўл очмоқда.

Самарқанд вилояти Ургут туманида 550 миндан змёд ахоли истиқомат киласи. Ҳудудда 4-5 йил олдин иш ўрни етишиб маслиғи сабаб фуқароларнинг күпчилиги хориж давлатларига чиқиб кетарди.

2017 йилда Ургут туманида тадбиркорлар беруп ерберилар экан, деган гапларни эшиттан ишбайлармон Мажиджон Исломов аввалига бунга учналии ишонмагди. Оила аъзоларидан сурishiриб, бу гаплар рост эканига амин бўлгач, ер оламан, деб тўплаб келётган маблагиши "Ургут" ЭИЗ ҳудудида ҳусусий корхона очишига йўналтириди. Айни пайтда корхона-нада "Urgutini" бренд остида ишлаб чиқарилаётган эрқаклар кийимлари кўшини Тоҷикистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Россия давлатларига экспорт килинмоқда.

Давлатимиз раҳбари 15 апрель куни Самарқанд вилоятига ташрифи өғифа "Ургут" эркин иқтисодий зонасида бўлиб, бу ердаги корхоналар фаолияти хамда кўшимча 10 минг кишини иш билан таъминлаш, экспорт географиясини кенгайтиришига йўналтирилган 80 га яқин инвестицион лойиҳалар тақдимоти билан таниши.

Иккита яратилётган шароитлар дунёning ҳеч қаёралии йўқ. Ҳатто ривожланган давлатларда ҳам бунга гувоҳ бўлмадим. Бизда эса ўз ишменинга ишбайларман, деган ҳар бир ўрни учун катта имкониятлар бор. Фақат улардан тўғри ва унумли фойдаланишимиз керак, холос.

Катта ҳудудни эгаллаган "Ургут" эркин иқтисодий зонаси бир-бира туташ "Мергандан" "Сарқиства", "Дўстлик", "Сағағон" ҳамда "Хишрав-2" масивларидан иборат.

Мергандан масивида жойлашган "Kamalak Tekstil" корхонаси ҳам минг йиллардан бўён авлоддан-авлодга ўтиб келаётган гилам тўкини анъанаси энг замонавий технологиялар асосида давом этирилипти. Бельгия, Швейцария, Австрия, Франция ва Германия давлатларидан олиб келинган сўнгги русумдаги энергия тежови ускуна ва жиҳозлар ёдамида гилам, тафтиг, куоролин маҳсулотлари, синтетик иш ва сунъий чим ишлаб чиқарилмоқда.

Лутфулла СУВОНОВ,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

Ўзининг бой тарихий ва маданий меросига эта бўлган кўхна Самарқанд бугун ҳар жиҳатдан обод ва кўркам масканга айланди. Истиқтол туфайли қадими ёдгорликларнинг тикланиши, янги-янги замонавий ишшотларнинг барпо этилиши, кўчаларнинг кенгайтирилиши шахар киёфасини бутунлай ўзgartариб юборди.

КЎҲНА КЕНТНИНГ ЯНГИ ШАҲАРЧАСИ

Қадим шахарнинг салобатини асрар қанчалик мухим бўлса, шахар ахолиси сони ортиб бориши уй-жой муммосини ҳам ўзага келтириди. Айни эҳтиёждан келип чиқиб, бундан уч йил олдин шахар марказидан 7-8 километр узоқида жойлашган Корасув ҳудудидан замонавий масив бунёд этишига киришилди. Дастан 37 ва 5-7 қаватли арzon уй-жой билан бошланган саъй-ҳаракатлар ўтган иккита уйда улкан бунёдкорлик ишларига айланди.

Бугун эса бу ерда келган ҳар қандай кишининг хайрати ошади.

Президентимиз Самарқанд вилоятiga бу галги ташрифи өғифа Корасув массивидаги кўпқаватли уй-жойлар билан танишиди. Давлатимиз раҳбари 2019 йилда вилоятга ташрифи өғифа ердаги дастлабки уйларни кўздан кечириб, янги лойиҳалар тақдимоти билан танишган эди. Ўтган даврда лойиҳалар ҳаёта кўчди. Бу ерда биринчи босқич курилиш ишлар ўтган йилнинг сўнгига якунига етказилди.

"Agromir Buildings" маъсултияни чекланган замониятдан мавзеъда 16, 15, 14 ва 12 қаватли жами 47 ва турар жой қуриди. Уларда 3 минг 588 та хонадон бор. Айни пайтда ахолининг уй-жойга бўлган эътиёжини қондириши масаксида масивда 7 ва 16 қаватли, 2 ва 25 қаватли уй қурилмоқда. Келгусида жами 5700 хонадонли 60 ва турар жой қурилиши режалаштирилган.

— Ҳудудда ишлар тўрт босқичда амалга оширилмоқда, — дейди лойиҳа конструктори Собиржон Тошев. — Биринчи босқичда 48 гектар ер майдонида курилиш ишлари амалга оширилган бўлса, иккинчи босқичда 8 ва 25 қаватли ва 12, 14, 16 қаватли 40 та уй-

жой қурилади. Учинчи босқичда 25 гектар майдонда отчопар ҳудуди ва кўп қаватли уйлар қурилади. Шунингдек, бу ерда 42 гектар майдонда истироҳат боғи қурилиши амалга оширилмоқда.

Мамлакатимиз раҳбари турар жойлар қурилиши, сифати, элизгизабардошлиги ва худуд инфраструктурунга алоҳида ёътибор қарариди, хориж таҳрибаси асосида сервис турларини кенгайтириши кўп қаватли уйларга хизмат курасувга корхона ҳамда ёнгин хавфисизларни таъминланг бўйича маҳсус пункт ташкил этиш юзасидан тавсиялар берди.

Айни пайтда бу ердаги кўп қаватли уйлар сони 116 тага етказилди. Шу билан бирга, 1600 ўринли мактаб, 120 ўринли бояча, махалла фурқорлар йигини биноси, болалар спорт майдончалари, савдо дўйонлари қад ростлади.

Ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ, кам таъминланган, нигоронлиги бўлган бақоучисини йўқотган, уй-жойга ўтга муҳтоҷ оиласидан ва ёшларни ижтимоий кўллаб-куватлаш мақсадида ҳокимлик томонидан мазкур массивдан улара бегарас тарзда 40 та, шунингдек, вилоят ташкилотларида фаолият юритаётган, уй-жойга муҳтоҷ мутахассисларга 60 та хонадоннидада.

— Бир неча йил давомида уйсиз, ижара-ма-ижара сарсон яшадим, — дейди Насиба Уйгурумуродова. — Уч фарзанди бор. Түрмуш ўртогим ногирон. Ўзим исҳисиз эмд, жуда кийнадик. Ўтган йил март ойида ҳокимлик томонидан бизга хонадон совға килинди. Ишга жойлашишимга яқиндан ёрдам беришид. Оиласизни оғир дамда кўллаб-куватлагани, уйли қилгани, бизни ҳам кўпчилик қатори баҳтили яшашимизга сабаби бўлгани учун хукуматимизга, Президентимизга минг раҳмат.

Туркия технологияси асосида барпо этилган замонавий уйлар 9 балиғ зилзилага бардош бера олади. Ҳар бир хонадонда замонавий иситиш мосламаси, газ ускунаси, ошхона мебели мавқуд. — Иккита оила бир ховлида яшаб келаётгандик, — дейди Азиз Фарҳодов. — Юртимизда

яратилган имкониятдан фойдаланиб, шу ердан уй олиш наисб этди. Мана яшайпмиз, курсандиз. Барча шароит бор. Бу уйлар, айниқса, ёш оиласидар учун жуда кулай экан. Келажакда қурилишлар давом этирилиб, массив катта шахар макомини олиши, обод ва ораси булиши учун боз кўнимиздан келган ҳамма ишни қилимиз.

Бу ерда ҳаммаси пухта ўйланган. Ўйларнинг ертўласида ҳам тадбиркорлик қилиш учун имконият маъвзуд. Ўтган йили ўз фаолиятимдан бошлаган "Bahona fly" тикувчилик цехи ҳам ертўлада фаолият олиб бормоқда. Массида яшовчи 45 нафар хотин-қиз шу ерда ши билан таъминланди. Цехда буюртма асосида хотин-қизлар миллий либослари, болалар кийим-кечаклари ҳамда маҳсус формалар тайёрланмоқда. Бундан ташкир, массивда мактаб тикувчиликлари учун инглиз, рус тили, математика бўйича ўйла маркази фаолияти йўлга кўйилган.

— Ҳудудда жуда чиройли шахар бунёд этилиди, — дейди Шахноза Қувватова. — Шахарчамиз яна кенгаймоқда. Бу ердан уй-жой қитланимиз ҳаётимда кескин ўзгариш ясади. Фарзандларимни қишлоқда катта қилдим, шахарда ўқитяланман. Энг асосиси, ишли будим. Шу пайтacha рўзгор ишлари билан уйда ўтиргандим. Уйимиз ертўласида тикувчилик цехи бошлаганини бозиди. Мактаб, бояча — барчаси куз одимизда. Уч фарзанди бор. Оиласам бюджетига хисса кўшаётганимдан баҳтийерман.

Самарқанд шахрининг янги массивида амалга оширилаётган бундай ишлар, Президентимиз таъқидлагандек, ахолининг эргатга хисса, буундан рози бўлиб яшашига хизмат қилияти.

Бу ерда тайёрланадиган Самарқанднинг бренди гиламларига жаҳоннинг турли нуктalarидан ҳаридорлар бор. Ўтган йили ишлаб чиқарилган 170 миллиард сўмлик маҳсулотнинг 59 фоззи ички бозорга, 41 фоззи хорижга сотилди. Жорий йилда экспорт ҳажмими 7,5 миллион долларга етказиш режалаштирилган.

— Махсулотларимиз дунёнига бўлса, бошқалари кам таъминланган, "Темир дафтари" рўйхатида турадиган оиласидар вакиллари.

Мазкур корхона "Идеал" бренди остида йилига 260 минг дона электр дувховка, 150 минг дона газ плиталари ва улар учун кўшимча буюмлар ишлаб чиқариши кувватига эга. Бу ерда барча жараён Германия, Түркия ва Хитойдан кептирилган замонавий, энергия тежови ускуна ва жиҳозлар ёдамида амалга оширилади. Заводда 2020 йилда 58 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди, унинг 32 фоззи хорижка экспорт килинди. Жорий йилда 2 миллион долларлик маҳсулот жаҳон бозорига чиқариш режалаштирилган.

“Ургут” эркин иқтисодий зонасида фаолият олиб бораётган тадбиркорларнинг аксарияти бўлган кўзланинг марраларни зabit этиб, ахолининг махаллий маҳсулотларга бўлган талабини қондиришга хисса кўшимчада. Бунинг натижасида саноат зонасида ишлаб чиқарish ҳажми ва янги лойиҳалар сони тобора ортиб боятили. Айни пайтда ҳудудда 29 та лойиҳа бўйича олиб бораётган кўзланинг 90 минг долларлик курилиш-монтаж ишлари таъкидлайди.

Бундан ташкири, қиммати 144 миллион долларлик 21 та кўшимча лойиҳа шакллантирилган бўлиб, 206 миллион долларлик 33 та истиқболи лойиҳани амалга ошириш режалаштирилмоқда. Биргина саноат зонасида амалга оширилиши белгиланган бу каби лойиҳалар мамлакат иқтисодиётни ривожи, қолаверса, ахоли бандларига таъминланаш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга хизмат қилиади.

ПРЕЗИДЕНТ ҚАРОРЛАРИ – ҲАЁТДА ВА НАЗОРАТДА

АСАЛАРИЧИЛИК: МЕҲНАТИ МАШАҚҖАТЛИ, АММО ДАРОМАДЛИ ТАРМОҚ

Рўзимбой ҲАСАН,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Кўшни маҳаллада яшайдиган Фани Юсуповни нафакат туман, балки вилоятнинг ярим аҳли танийди. Камтарин йигит, катта оила бошлиги. Дарвоқе, уни таниганлар Фани болчи ҳам дейишиди.

Бугун вилоятда жами 704 та асаларичи бор. Шу йўналишдаги фермер хўжаликлари сони 37 та. Ракамлар кўрсатиб турдидики, ҳамон асаларичилар билан якка тартибида шуғуллашишни анъанаси устун.

Жорий йил бошида вилоятда 75,3 минг асалари оиласи борлиги қайд қилинган. Утган йили вилоят бўйича 1197 тонна асал ишлаб чиқарилди. Бу олдинги йилга нисбатан 114 фоиз ўсиш бўлганинги кўрсатади.

Шахар ва туманлар кесимида олслак, Урганч шахри ва Богоғ туманнада асаларичилар билан шуғулланувчилар сони кўпроқ. Хива, Гурлан туманларидан ҳам сунгги лийларда соҳага кизиқувчилар сони хийла ошиди. Богоғ ва Ҳонқа туманларидан асал ишлаб чиқарилди.

Ўтган кишининг нисбатан совуқ келгани ҳамда чўзилгани асалар оиласаларини кишловдан эсномон олиб чиқищек муаммонан ўтрага ташлади.

Вактида кўрилган чора-тадбирлар туфайли деярли барча асаларни оиласаларни сақлаб қолди. Шаҳарда қандай маҳсулотдан олинадиган даромадни унинг сифати ва ҳаридорблорига белгилайди. Шунингдек, уни кўлай, чиройли кўринишида қадоқлаб, ҳаридорларга тақдим қилиши мумкин.

Президентимиз кароридан сўнг етиширилётган асаларининг ҳаридорлор бўлиши, экспорт килинисига ҳам жиддий эътибор каратилди. Урганч туманинда ташкил қилинган “Нафис чакка” хусусий корхонаси айнан асаларни замонавий усууда қадоклашса ихтиослапсан. Курилиши якунланаси арафасида бўлган хусусий корхонага Хитойдан замонавий қадоқлаш ускуналари келтирилиб ўрнатилмоқда.

Урганч шаҳаридаги “Хоразм хоней” масъулияти чекланган жамияти Польша давлатининг “Лисон” компанияси билан ҳамкорлиқда вилоятда пеплонпастдан асаларни уялари ишлаб чиқариши йўлига кўшиш максадида кўшма корхона ташкил қилимоқда. Мазкур корхонанинг

устав жамғармаси 200 миллион АҚШ доллари ни ташкил этиб, унинг 67 фоизи “Хоразм хоней” МЧЖга тегишили.

Шунингдеги вилоятда фаолият юритаётган асаларичилар хўжаликлигига зарур жиҳозлар, шакар маҳсулотлари, чет давлатлардан наслини она асаларилар кептириб тартиши максадида МЧЖ таркибида “Хоразм хоней” агрофирмаси ҳам ўз фаолиятини бошлиди. Ушбу агрофирма ўтган йили Австриядан 150 дона “Карника” зотли, Украинадан эса 600 дона “Карпат” зотли она асалар кептириди. Жорий йилда агрофирма томонидан Украина ва Германиядан 300 та наслини асаларилар олиб келиши ҳам мўлжалланган.

Тажрибали асаларичилар бу наслини она асалариларни маҳаллийлаштиришини ўз зиммаларига оғди. Дастилаби натижалар шуни кўрсатяпти, хориждан кептирилган она асаларилар асал ишларни келажакда бир неча баробар ошириши имконини беради.

Вилоятда асаларичиларни янада ривожлантириш чора-тадбирлари дастури ҳам ишлаб деярли 130 фоизга ўстганини қайд килиш керак.

Ўтган кишининг нисбатан совуқ келгани ҳамда чўзилгани асалар оиласаларини кишловдан эсномон олиб чиқищек муаммонан ўтрага ташлади. Вактида кўрилган чора-тадбирлар туфайли деярли барча асаларни оиласаларни сақлаб қолди.

Камарданинг оиласалар учун муким даромад манбаини яратиш максадида аҳоли хонадонларидан асалари бокишини кенг йўлга кўйиш, бунда асаларичилар хўжаликлари ташкил қилган ҳолда, ҳар оиласда 10 тадан асаларни оиласаларини кластер усулида бокиши назарда тутилган.

Яна аҳолини сифати асал маҳсулотлари билан мунтазам таъминлаш учун шахар ва туманлар марказий дехқон бозорларida ярмаркалар ташкил қилинади ва “Асал байрами” танловлари ўтказилади. Бу эса аҳолини, айниқса, ёшларни шу соҳага қизиқтириш ва ўз тадбиркорлигини бошлишига хизмат килиди.

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ

Абдуғани УМИРОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутати

COVID-19 пандемияси сабаб жорий килинган карантин чоралари дунёнинг аксарият мамлакатлари иқтисодиётида товар ва хизматларга бўлган ички талабнинг сезизларли даражада қисқаришига олиб келди.

Хомашё товарлар нархи кескин пасайиши, туризм соҳаси инкизори, меҳнат муҳожирларидан келадиган пул ўтказмалари камайиши, экспорт ҳажми тушиб кетиши, шунингдек, маҳсулот етказиб бериши занжири-да узилишлар туфайли бу жараён янада кучаймоқда.

ХОРИЖДАГИ ВАТАНДОШЛАРИМИЗНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШНИНГ ЯНГИ МЕХАНИЗМИ

Иқтисодиёти ривожланган мамлакатларда ҳам карантин чекловлари ўрнатилиши ўша ерда яшайдиган ва меҳнат қилиётган, аммо вақтнча даромадсиз қолган айрим ҳамортларимизни ҳам мушкул ахволга соглиб кўйди.

2021 йил 12 апрелда Вазирлар Махкамаси карори билан Ўзбекистон фуқароларига жорий давлат ҳудудида яшаш учун маблагларисиз қолган тақдирида, молиявий ёрдам кўрсатиш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди. Унда юртимизнинг дипломатик ваколатхоналари, консуллик мусассалари орқали давлат бюджетидан шундай фуқароларимизга молиявий ёрдам бериш тартиби ва шартлари батафсил ёритилган.

Хўш, бу молиявий ёрдам қандай кўрсатилиди? Қарзлар кимга ва канчча муддатга берилади?

Низомга асосан, жорий давлат ҳудудида яшаш учун маблагсиз қолган фуқаро хориждан консуллик мусассасига маблагсиз қолганлик сабаблари баён этилган ариза билан мурожаат қилганда, аризага шахсни ва Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига

мансублигини тасдиқловчи хужжатни илова килади. Ёки Ўзбекистон Республикасининг ваколатли органлари томонидан берилган бошқи расмий хужжат, хотини (эри) ва фарзандлари ўртасидаги қариндошлини тасдиқловчи хужжатлар ва хорижий давлат худудидаги ваколатли органлари ва мусассалар томонидан берилган, молиявий ёрдам сўраб мурожаат қилиш холатига алоқадор расмий хужжат (агар мавжуд бўлса) тақдим этилиши мумкин.

**Фуқаронинг шахсини ва
Ўзбекистон фуқаролигига
мансублигини тасдиқловчи
хужжатлар йўкотиб қўйилган
бўлса, молиявий ёрдам бериши
бўйича ариза унинг шахси
ва Ўзбекистон Республикаси
фуқаролигига мансублиги
тасдиқлангандан сўнг қабул
килинади.**

Ариза консуллик мусассасаси мансабдор шахси томонидан зарур бўлган хужжатлар қабул килинган кундан бошлиб уч иш куни мобайнида кўриб чиқилиди. Бунда консуллик мусассаси 2 иш кунида аризада кептирилган асослар тўғриларига текширади, аризачининг молиявий ахволига баҳорда беради ва молиявий ёрдам кўрсатиш қисадага мувофиқлиги тўғрисида хуласа тайёрлади, Ташкил 1 иш кунида қарз бериш ёки рад этиш тўғрисидаги консуллик мусассаси жавоб ўйлайди. Консуллик мусассаси хотини олганидан сўнг 1 иш кунида фуқаро билан қарз шартномасини тузади. Шартномага кўра, қарз олган фуқаро қарзни 30 кун ичада қайтириши керак.

Молиявий кўмак, асосан, ҳаёт учун зарур озиқ-овла маҳсулотлари, турар жой, бирламчи тиббий-санитария ёрдами, кийим-кечак ва транспорт чипаси сотиги олиш учун тўғридан-тўғри таъминотчиларга тўлов қилиш орқали амалга оширилади.

Айрим сабабларга кўра, ариза рад қилинганда, консуллик мусассаси мансабдор шахси

ариза берувчига рад этиш сабабларини кўрсатган ҳолда хабарнома юборади.

**Жаҳон ҳамжамиятини
ташвишига солтан, кўплаб
мамлакатлар иқтисодиётида
инцирор келтириб чиқарган,
ташчи чегаралар ёпилиб,
ҳаракатланишлар бўйича
чекловлар жорий қилишга
мажбур этган пандемия
шароитида хукуматимизнинг
бу қарори чет давлат
ҳудудида бўлиб турган ва
яшаш учун маблагсиз қолган
фуқароларимизнинг молиявий
ва маънавий ҳимоясини
таъминлашга хизмат қилади.**

Мазкур хужжат пандемия даврида моддий кинчиллик сабаб юртимизга қайтиш имконияти чекланган фуқароларимизга кўрсатилётган гамхурлик намунаси экани билан янада аҳамиятилди.

ЯНГИ ТИЗИМ АМАЛДА

ДАВЛАТ-ХУСУСИЙ ШЕРИКЛИГИ

у маданият соҳасига қай даражада зарур?

Бугун жадал ривожланаётган соҳалардан бир — мактабгача таълимга туб янгилинишлардан бирни сифатида кириб келган давлат-хусусий шериклик (ДХШ) тизими камровин кескин оширишида муҳим омил бўялти. Асосйиси, буни одамларнинг ўзлари хам хис кильмоқда. Зоро, 2018 йилда ДХШ асосидаги мактабгача таълим муассасалари сони 751 та эди. 2021 йилга келиб, улар 11269 тани ташкил этди. Бу орқали 3 йил аввал 3344 та иш ўрини ташкил этилган бўлса, айни пайтада ДХШ натижасида 33679 кишининг бандлиги таъминланди. Шунингдек, бу тизим минг-минглаб ота-оналарнинг узогини яқин, оғирини енгил килид. Бугун битта маҳалларнинг ўзида камиди 2 та хусусий боғча очиляпти. Муҳими, тадбиркорлар ДХШдан унумли фойдалана бошлади.

Мазкур тизимнинг эндиликада маданият соҳасига ҳам татбиқ этилётгани муҳим вөкеликид. Айни пайдаги ишлар Президентимизнинг 2018 йил 1 августрдаги "Маданият ва санъат соҳасида давлат-хусусий шериклини ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиш чора-тадбирлари тўғрисида" қарорлари асосида йўлга кўйилти.

Маданият вазирлари тизимида давлат-хусусий шериклик асосида фойдаланиладиган обьектлар рўйхати шериклини амалга оширишга тартибини такомиллаштириш тўғрисида" қарорлари асосида йўлга кўйилти. Маданият вазирлари тизимида давлат-хусусий шериклик асосида фойдаланиладиган обьектлар

тасдиқланган бўлиб, 2020 йилда вазирлар ўртасида 10 та лойиҳа бўйича жами кўймати 50 миллиард сўмлиқдан орти билит (шартнома)лар имзоланди.

Шунингдек, Вазирлар Маҳкамасини 2020 йил 20 январдаги "Маданият ва санъат соҳасида давлат-хусусий шериклик асосида бериладиган давлат мулки обьекти рўйхати тасдиқланган. Уларнинг 140 таси маданият маркази, 18 таси маданият марказлари ер майдони, 8 таси фойдаланилмасдан ётган бино ва 2 таси таъмитлаб ахволга келиб кўрган амфитеатрлар.

Ушбу рўйхатдаги обьектлар бўйича ҳозирги кунда Маданият вазирлигига махаллий тадбиркорлар томонидан 30 дан ортиқ тақлиф пойхаларни келип тушиган. Ушбу пойхалар давлат-хусусий шериклини ривожлантириш агентлиги веб-сайтларига эълон бериш бўйича белгиланган тартиба қонун хужжатларига асоссан кайта кўриб кильмоқда. Ҳозирги кунда 3 та обьектнинг лойиҳа хужжатлари эълонга берилган.

Этиш ишларнинг талаб даражасида ташкил этилишида муаммолар тутиради. Шу маънода ҳам ДХШ маданият соҳасига жорий этиш маънавиятимизни қадрлаш, маънавий бойикларимизни асрар бора-сида муҳим омил булади.

Шунингдек, қарорда маданият ва санъат обьектлари ДХШга ўтказилгандан сўнг уларнинг ушбу ишларнишадига барча фаолият турлари саклаб қолиниши, соҳа вакилларига ижодий имкониятлар, шарт-шароитлар яратиш белгиланганни ҳам юқоридаги фикримизни тасдиқлади.

Бундан ташкири, тадбиркорлар томонидан маданият ва санъат соҳасига якин бўлган турли хизматлар кўрсатиш, кичик ишлаб чиқариш ва савдо фаолияти билан шуғулланишига ҳам руҳсат берилди.

ДХШ тизимга нима беради?

Ушбу саволга, аввало, Маданият вазирлиги тизимида таъмитлаб холга келиб кўрган минга якин маданият ва санъат муассасасини давлат-хусусий шерикликка бериш орқали уларни янгидан кўриш, реконструкция килиш, замон талаблари асосида жиҳозлаш учун ажратиладиган бўяд жамблиглари тежалишига эришилади, деб жавоб бериш мумкин.

Бу тўғридаги қарорда Маданият вазирлиги билан келишилмасдан, уларнинг роҳлигини олмасдан турб, маданият марказлари, маданият ва истироҳат боғлари, театрлар, болалар музика ва санъат мактаблари тасарруфидаги кўчмас мулкларни

хусусийлаштириш, шунингдек, улар худудидаги ер майдонларини махаллий ҳокимликларни зориҳасига олинисласиги алоҳида кайд этилганни муҳим аҳамиятга эга.

Негаки, обьектлар махаллий ҳокимликларни зориҳасига ўтказилгандан сўнг белгиланган тартибда сотиб юборилиши каби кўплаб салбий ҳолатлар кузатилган, — дейди Маданият вазирлиги. Инвестицияларни жалб қилиш ва маданий туризмни ривожлантириши бошкarmasi бошлиги Улугбек Аскаров. — Бу эса, ўз навбатida, худудларда ахолига маданий хизмат кўрсатиш имконияти камайшига сабаб бўлиб, ёшларни маданият ва санъатга кенг жалб

кўрсатишни ўтказилади. Бундан ташкири, тадбиркорлар томонидан маданият ва санъат соҳасига жорий этиш маънавиятимизни қадрлаш, маънавий бойикларимизни асрар бора-сида муҳим омил булади.

Шунингдек, қарорда маданият ва санъат обьектлари ДХШга ўтказилгандан сўнг уларнинг ушбу ишларнишадига барча фаолият турлари саклаб қолиниши, соҳа вакилларига ижодий имкониятлар, шарт-шароитлар яратиш белгиланганни ҳам юқоридаги фикримизни тасдиқлади.

Бундан ташкири, тадбиркорлар томонидан маданият ва санъат соҳасига якин бўлган турли хизматлар кўрсатиш, кичик ишлаб чиқариш ва савдо фаолияти билан шуғулланишига ҳам руҳсат берилди.

Тадбиркорлар қўллаб-қувватланса, бас

Марҳамат туманидаги маданият ва истироҳат боғи шу пайтacha хувиллаб ётганни, кўпол қилиб айтилганда, бу ерда занги боғсан темир қайқдан бошқа кўзга ташландиган бирон нарса қолмаганини марҳаматликларнинг хеч бирин инкор кильмас керак. Негаки, бугун уйни шу ерда бутунлай бошқа манзара га ғувоҳ бўлиб, "богни обод қилганинг отасига рахмат", дегётгани ташкил.

Ўша файзис ёрни хусусий шериклик асосида олиш тақлифи билан Маданият вазирлигига мурожаат кўлган Шаҳбиддин Мадаминов 3,5 миллиард сўм мидоридағи ўз маблағи хисобидан боғни чинакамига "Болажонлар асл боғи"га айлантирилди. Тадбиркорнинг айтишича, 10 тадан кўп аттракцион ўрнатилип, амфитеатр ташкил этилди, боғнинг айланга йўли текисланди. Богда кичкинагина ҳайвони боғи ҳам бор. Турли-туман күшлар, бургут, товуқлар, кийик каби жонивлор диктантинизни тортида. Агар ваёда килинган имтиёзли кредити эга бўлса, боғ эгаси якинда катта ҳархалак билан бирга яна 1-2 та аттракцион ўрнатишни ниятида.

— "Malaxit plus" МЧЖ Самарканда вилоятидаги етакчи курилиш ташкилотларидан, — дейди корхона раҳбари ўткамонин Кутбiddинов. — Аксарият банкларнинг ўзлари бизга тақлиф билан мурожаат кўлдади. Чунки 18 йиллик фаолиятимиз давомида

ортидан 40 нафар одам иш билан таъминланди, 530 нафар ўғли-қиз мусика ва тасвирий санъат сирларини ўрганишга жалб этилди, — дейди кекса санъаткор, устоз Енгил Азевоз. — Биз, санъат, маданият фидодилари бу хайрли амаллар учун мутасаддилларга миннатдорлик изкор қилимиз, бўлаётган ишлардан манумнан эканимизни билдирамиз.

Кўнишиб турлидик, тадбиркорларнинг иштиёқи баланд. Фақат уларни кўллаб-қувватлаш, керакли имкониятлар яратиш берилса, бас. Ўзи шайхдиган худуднинг ободлиги йўлидаги олижонобликлар уларни янги-янги мақсадларга ундишеради.

Ўзбекистон тажрибасини ҳам яратиш мумкин, агар...

ДХШ тўғрисидаги қонуннинг 1-йойхасида тизими 16 та соҳага жорий этиш кўзда тутилган эди. Лекин ривожланаётган давлатлар тажрибасини ўргангандан холда, тизими энергетика, транспорт, коммунал, сув хўжалиги, соглини сақлаш, қишлоқ хўжалиги, ирригация соҳаларига жорий килиш истиқболирок, деган хуносага келинди.

ДХШ борасида Туркия тажрибасини оладиган бўлсак, ушбу молжалатда кўплилар лойиҳалар махаллий манба парлардан молиялаштирилди. Банк ва молия тизимининг ривожлангани бу борада анча кўп келди. Лекин шунни айтиши мумкин, ДХШ бўйича ўзбекистон тажрибасини ҳам яратса бўлади. Зоро, Президентимиз томонидан тизими кенгайтириша доир тезкор чора-тадбирлар кўрилаладиган мазкур тажрибани яратишга поидевор бўлиши, шубҳасиз. Давлат-хусусий шериклини ривожлантириш агентлиги ташкил этилгандан 6 ой ўтиб, тезкор равишда бу бўйича қонун, кўплилар қарорлар қабул қилиш айтишагина осон.

Голиб ХОЛЖИГИТОВ,
иқтисодчи,
Муножат МҮМИНОВА,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

КўРИК-ТАНЛОВ

Бир муқаддас кўшик борки, у бутун дунё оналари дилидан тилига кўчган. Севимли ёзувчимиз ўтқир Ҳошимов ёзганидек, дунёнинг исталган бурчагида жаранглайдиган, таржима килинмаса хам тушунладиган кўшикдир алла! У қайси тилда айтимасин, чақалоқ вужудига илоҳий бир озуқа каби она сути билан кўшилиб сингади.

Амила айтган етар муродга

Муножат РАҲИМЖОН қизи,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

Этиборли жиҳати шундаки, алла билан бола нафакат жисман ва қалбан ором олади, балки унинг оғизи ривожланиб ҳам боради. Алла неча минг йиллик кадриятимиз сифатида милиллийлигининг ўзаги, кўрки, бебаҳо намунаси бўлиб коплаверади.

Президентимиз Шавкат Миризеев раислигида 2021 йил 26 феврал кунин кенгайтирилган тарзида ўтказилган видеоселектор ўғлини байни ҳамда тегишини шерикларни ташлантириш асосида бериладиган 172 та давлат мулки обьекти рўйхати тасдиқланган. Уларнинг 140 таси маданият маркази, 18 таси маданият марказлари етакчи тарбия таъсисатида виц-директор, 8 таси фойдаланилмасдан ётган бино ва 2 таси таъмитлаб ахволга келиб кўрган амфитеатрлар.

Ушбу рўйхатдаги обьектлар бўйича ҳозирги кунда Маданият вазирлигига макаллий тадбиркорлар томонидан 30 дан ортиқ тақлиф пойхаларни келип тушиган. Ушбу пойхалар давлат-хусусий шериклини ривожлантириш агентлиги веб-сайтларига эълон бериш бўйича белгиланган тартиба қонун хужжатларига асоссан кайта кўриб кильмоқда. Ҳозирги кунда 3 та обьектнинг лойиҳа хужжатлари эълонга берилган.

Кўрик-танловнинг республика босқичи. Ўзбекистон давлати санъат ва маданият институтида бўлиб ўтди. Унда Қоракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри босқичларида голибликни кўлга киритган жиҳат 7 та жамоа ва 34 нафар якка шишторки ҳалқ кадимий аллалари, бастакорлар томонидан басталанган замоний аллалар, хиргой аллалар ҳамда театраштирилган урф-одат ва аънъаналарни ўзи чигланган томошо дастурлари билан катнашди. Институт фаоллар сурʼотлари билан ўтқозлашар экан, бундай деди:

— Бугунги кўрик-танловда аллакалп оғизларни ўзаклап кувватланишадиган ҳеч афсусланама эдим. Якуний натижаларга кўра, "Энг яхши муаллифлик асар ижрочиси" номинацияси бўйича фарғоналик Н.Махсудова, "Энг ёши улуг алла ижрочиси" йўналишида сурхондарёлек 3.Маматкулова, "Энг яхши мароми ижрочиси" номинациясида андижонлик 3.Абдисева голибликни кўлга киритди. Шунингдек, "Худудга хос энг яхши алла ижрочиси" номинациясида Қашқадарёнинг "Ойиндан" жамоаси, "Энг ёш алла ижрочиси" йўналишида Тошкент вилоятининг "Кўзмунҷон" болалар сурʼотлари кетди. Бу, албатта, ҳалимизнинг миллийлигигиз, мукаддас алламизга бўйича юқсан юртимиздан ўтаси шарқи йўлни ўзаклап кувватланишадиган ҳеч афсусланама эдим. Уша бешикка ман ҳам ётганман. Аллангиздан мен ҳам ором олганман.

Сўзимиз нюхояда яна ўтқир Ҳошимовнинг алла кадриятимиз ташкил этиш имтиёзидан бўйича олиши жиз топдик: "Эснингзами, ойи, сиз укамга алла айттардингиз. Мен алланинг оҳангана маъс булиб ухлаб колардид. Шу берилганда маданият маданиятни ташкил этишни ўтказишига ўтсанадиганни ўзига олиши кетди. Бу, албатта, ҳалимизнинг миллийлигигиз, мукаддас алламизга бўйича юқсан юртимиздан ўтаси шарқи йўлни ўзаклап кувватланишадиг